

Protokół Nr XXXVIII/17
sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego
z dnia 7 czerwca 2017 r.

XXXVIII sesja Sejmiku Województwa Podkarpackiego V kadencji odbyła się w dniu 7 czerwca 2017 roku w Ośrodku Wypoczynkowo - Rehabilitacyjnym Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Myczkowcach.

Sesja rozpoczęła się o godzinie 12.05.

Przewodniczący Sejmiku – Jerzy Cypryś poprosił radnych o powstanie i poprowadzenie Modlitwy za Ojczyznę Ks. Piotra Skargi przez Księdza Bogdana Janika.

Następnie Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego otworzył obrady sesji. Podziękował Ks. Bogdanowi Janikowi za przyjęcie i pomoc w zorganizowaniu sesji Sejmiku.

Na podstawie listy obecności Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że na sali jest wymagane quorum radnych, wobec czego Sejmik może obradować i podejmować prawomocne uchwały.

Listą obecności radnych stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Listą zaproszonych gości stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Zawiadomienie o zwołaniu sesji Sejmiku stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Sejmiku powitał licznie zgromadzonych gości, przedstawiciele prasy, radia i telewizji.

Poinformował również, że na jego ręce wpłynęły wnioski o wprowadzenie do porządku obrad sesji Sejmiku projektów uchwał w sprawie:

1. podziału wspólnej instytucji kultury – Muzeum - Zamek w Łańcucie i utworzenia wspólnej instytucji kultury – Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.
2. wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020. /"Nowe modele waloryzacji w nauce w innowacjach Ecosystems"/.
3. wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020 /"Zachowanie i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez Zielone Szlaki"/.

Przewodniczący Sejmiku zaproponował umieścić projekty uchwał po dotychczasowym punkcie 4) porządku obrad sesji.

Zaproponował również aby Informację o planach funkcjonowania Centralnego Ośrodka Sportu realizować jako punkt 8) porządku obrad sesji.

W związku z brakiem innych zgłoszeń do porządku obrad sesji Przewodniczący Sejmiku poddał pod głosowanie wprowadzenie propozycji zmian do porządku obrad sesji.

Za wprowadzeniem do porządku obrad sesji projektu uchwały w sprawie podziału wspólnej instytucji kultury – Muzeum - Zamek w Łańcucie i utworzenia wspólnej instytucji kultury – Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej radni głosowali jednomyślnie (28 głosami za).

Za wprowadzeniem do porządku obrad sesji projektu uchwały w sprawie wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020. /"Nowe modele waloryzacji w nauce w innowacjach Ecosystems"/ radni głosowali jednomyślnie (28 głosami za).

Za wprowadzeniem do porządku obrad sesji projektu uchwały w sprawie wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020 /"Zachowanie i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez Zielone Szlaki"/.

Po przegłosowaniu zmian porządek obrad XXXVIII sesji przedstawiał się następująco:

1. Otwarcie sesji.
2. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w budżecie Województwa Podkarpackiego na 2017 r.
3. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Podkarpackiego na lata 2017 - 2035.
4. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody Muzeum Podkarpackiemu w Krośnie na nabycie nieruchomości lokalowej i nieruchomości gruntowej.
5. Podjęcie uchwały w sprawie podziału wspólnej instytucji kultury – Muzeum - Zamek w Łańcucie i utworzenia wspólnej instytucji kultury – Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.
6. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020. /"Nowe modele waloryzacji w nauce w innowacjach Ecosystems"/.
7. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020 /"Zachowanie i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez Zielone Szlaki"/.

8. Informacja o planach funkcjonowania Centralnego Ośrodka Sportu.
9. Debata zrównoważony rozwój Bieszczad - stan realizacji Programów: „*Błękitny San*” i „*Strategiczny rozwój Bieszczad*”.
10. Wystąpienie na temat możliwości wsparcia Bieszczad w ramach programów krajowych.
11. Wykorzystanie turystyczne i promocja marki Bieszczady.
12. Zagospodarowanie części zbiornika Solińskiego jako dobry przykład planowania infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.
13. Prezentacja Ośrodka Wypoczynkowo - Rehabilitacyjnego Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Myczkowcach.
14. Interpelacje i zapytania radnych.
15. Wnioski i oświadczenia radnych.
16. Zamknięcie sesji.

Po ustaleniu porządku obrad sesji Przewodniczący Sejmiku o godzinie 12.15 ogłosił kilka minut przerwy w obradach celem zebrania się Kapituły Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” oraz Komisji Współpracy z Zagranicą, Turystyki i Promocji.

Po przerwie o godzinie 12.25 Przewodniczący Sejmiku wznowił obrady i przystąpił do realizacji porządku obrad sesji.

Podjęcie uchwały w sprawie zmian w budżecie Województwa Podkarpackiego na 2017 r.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodniczący Sejmiku poddał pod głosowanie projekt uchwały.

W jego wyniku Uchwała Nr XXXVIII/674/17 została podjęta jednogłośnie (29 głosami za) i stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Podkarpackiego na lata 2017 - 2035.

Wicemarszałek Bogdan Romaniuk nawiązał do projektu uchwały dotyczącego zmian w budżecie województwa podkarpackiego. Podkreślił, że chciałby aby w tym momencie wybrzmiały wyraźnie dwa zadania tj. zwiększenie na dwóch ważnych zadaniach w tym rejonie województwa: budowa drogi wojewódzkiej nr 992 Jasło – Granica Państwa na odcinku pomiędzy drogą krajową nr 28 a drogą nr 73 oraz budowy drogi wojewódzkiej nr 886 na odcinku pomiędzy planowaną obwodnicą Sanoka a drogą krajową nr 28. Te dwie ważne inwestycje dotyczą Jasła i Sanoka i

dzisiaj Sejmik rozstrzyga o możliwości inwestycji na tych odcinkach dróg ponieważ po przetargu w przypadku Jasła zabrano 4, 7 miliona złotych , a w przypadku Sanoka 5 milionów 400 tysięcy złotych. Sejmik dokonuje zwiększenia do kwoty 10 milionów złotych.

Radny Sławomir Miklicz zaznaczył, że warto wspomnieć iż środki na wkład własny w dużym stopniu przekazują gminy i przynajmniej tak jest w przypadku Sanoka.

Wicemarszałek Bogdan Romaniuk poinformował, że rzeczywiście samorządy partycypują w tych zadaniach i było w tej sprawie kilka spotkań z samorządami.

Radna Teresa Kubas – Hul pytała o jakie wysokości chodzi.

Wicemarszałek Bogdan Romaniuk poinformował, że w przypadku Jasła jest to kwota 4 milionów 100 tysięcy złotych, natomiast w przypadku Sanoka 3 miliony 900 tysięcy złotych.

Radny Wiesław Lada poinformował, że oczywiście popiera te dwie inwestycje lecz dziwi fakt, że dopiero teraz przybierają one realny kształt. Podkreślił, że dawno już powinny być ponieważ są bardzo potrzebne.

Senator Alicja Zając poinformowała, że miała zaszczyt uczestniczyć w Urzędzie Marszałkowskim w jednym ze spotkań dotyczących inwestycji jasielskich. Zaznaczyła, że trzeba było dokonać zmian w Zarządzie Powiatu Jasielskiego aby można było prowadzić konstruktywne rozmowy pomiędzy miastem, Zarządem Powiatu i Zarządem Województwa. Ważni są ludzie, którzy chcą podejmować działania i prowadzić inwestycje. Podkreśliła, że sprawy Sanoka są jej również bardzo bliskie. Pani Senator podziękowała Marszałkowi Województwa za podjęcie rozmów o niniejszych inwestycjach na południu województwa, złożyła również podziękowania w tej sprawie w imieniu Starosty Jasielskiego za dzisiejszą decyzję Sejmiku.

Radny Sławomir Miklicz poinformował, że nie zna szczegółów rozmów jasielskich natomiast zna przynajmniej w zarysie rozmowy dotyczące Sanoka, jest to inwestycja połączona z inwestycją rządową, która została wpisana do wieloletniego planu budowy dróg i obwodnic i decyzja o realizacji obwodnicy Sanoka zapadła chwilę temu, teraz jest już po przetargach i decyzja o realizacji łącznika przez Samorząd Województwa nie mogła zapaść wcześniej ponieważ nie można było tego wykonać wcześniej. Radny podkreślił, że dobrze iż jest wola współpracy obydwu samorządów natomiast gorzej jeśli samorząd gminny musi uczestniczyć w zadaniu i te środki wyłożyć, gdzie nie do końca by musiał. Radny stwierdził, że nie przypomina sobie aby samorząd Mielca dokładał jakieś środki do inwestycji województwa.

Marszałek Władysław Ortyl zwrócił uwagę, że dzisiaj nie mieliśmy mówić o Mielcu lecz południu województwa. Podkreślił, że w tym sezonie inwestycyjnym realizowanym w Regionalnym Programie Operacyjnym starają się aby wszystkie samorządy w sprawiedliwy sposób dokładały się i uczestniczyły w inwestycjach i

miasto Mielec oraz starostwo i gminy również uczestniczą w inwestycjach na tym terenie.

Przewodniczący Rady Miasta Jasło – Henryk Rak podziękował, że Zarząd Województwa znalazł środki na drogę w Jasle, o którą zabiegano od dłuższego czasu. Podkreślił, że jest to bardzo ważna inwestycja dla mieszkańców Jasła i jej wybudowanie pozwoli na udrożnienie rozwiązań komunikacyjnych. Zaznaczył, że liczy na to iż droga zostanie szybko zrealizowana.

Sekretarz Miasta Sanoka poinformował, że reprezentuje Burmistrza Sanoka – Tadeusza Pióro. Podziękował za podjęcie uchwały przez Sejmik i wprowadzenie do budżetu środków, których zabrakło na inwestycje. Podkreślił, że jest to ważna inwestycja dla Sanoka, o którą starano się do wielu lat. Zaznaczył, że to iż jeszcze się nie rozpoczęła wynika z procedur środowiskowych.

Następnie po wyczerpaniu głosów w dyskusji Przewodniczący Sejmiku poddał pod głosowanie projekt uchwały.

W jego wyniku Uchwała Nr XXXVIII/675/17 została podjęta jednogłośnie (29 głosami za) i stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody Muzeum Podkarpackiemu w Krośnie na nabycie nieruchomości lokalowej i nieruchomości gruntowej.

Wicemarszałek Bogdan Romaniuk przedstawił radnym projekt uchwały. Dyrektor Muzeum Podkarpackiego w Krośnie zwrócił się z prośbą do Zarządu Województwa o zabezpieczenie kwoty 800 tysięcy złotych w związku z szansą nabycia sąsiadującej nieruchomości, która pozwoli na rozwinięcie działalności muzeum.

Dyrektor Departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego – Aleksander Konopek wyjaśnił, że chodzi o zakup kamienicy sąsiadującej z budynkiem muzeum. Dyrektor przedstawił propozycję zagospodarowania obiektu rozszerzającego możliwości działalności muzeum. Plan zagospodarowania dotyczy wszystkich kondygnacji, dyrektor przedstawił plany dotyczące sposobu realizacji i adaptacji budynku i zadeklarował, że będzie przygotowywał w tej sprawie wnioski do RPO. Dyrektor ma długofalowe plany dotyczące rozwoju muzeum.

Radny Władysław Stępień pytał do kogo należy budynek.

Dyrektor Departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego – Aleksander Konopek poinformował, że jest to własność Cechu Rzemiosł Różnych „Zgoda”.

Radny Władysław Stępień pytał co oznacza stwierdzenie iż Muzeum ma dalekosiężne plany.

Dyrektor Departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego – Aleksander Konopek wyjaśnił, że oznacza to iż nie dotyczą one tylko przejęcia części budynku ale zakup ma charakter celowy ponieważ dyrektor chce zagospodarować pomieszczenia m.in. na rozszerzenie ekspozycji historii Krosna, na stworzenie przestrzeni konferencyjnej oraz na cele kulturalne i wystawy.

Następnie po wyczerpaniu głosów w dyskusji Przewodniczący Sejmiku poddał pod głosowanie projekt uchwały.

W jego wyniku Uchwała Nr XXXVIII/676/17 została podjęta jednogłośnie (29 głosami za) i stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie podziału wspólnej instytucji kultury – Muzeum - Zamek w Łańcucie i utworzenia wspólnej instytucji kultury – Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.

Wicemarszałek Bogdan Romaniuk poinformował, że jest to kolejna bardzo dobra decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz rządu. Podkreślił, że projekt uchwały zakłada współprowadzenie muzeum od dnia 1 lipca br. i nie powoduje to uwolnienia środków budżetu Województwa Podkarpackiego.

Radny Wiesław Lada pytał czy finansowanie w proporcji 95% - ministerstwo a 5% Samorząd Województwa będzie również w przypadku kiedy wzrosną koszty funkcjonowania.

Wicemarszałek Bogdan Romaniuk wyjaśnił, że zapis w umowie brzmi iż dofinansowanie nie będzie mniejsze niż milion złotych.

Radny Sławomir Miklicz zwrócił uwagę, że kwestie zapisów umowy były poruszane na poprzedniej sesji Sejmiku. Radny stwierdził, że jeśli z tych środków uda się wygospodarować środki aby przejąć Muzeum Historyczne w Sanoku to byłoby to, do czego w kampanii wyborczej zadeklarował się Marszałek Ortyl i on ma nadzieję, że zdąży z tym do końca kadencji. Radny podkreślił, że jest to muzeum, które rozśławia województwo na cały kraj i Europę.

Marszałek Władysław Ortyl poinformował, że Zarząd Województwa realizuje plan, który ma nadzieję konsekwentnie doprowadzi do realizacji deklaracji. Muzeum otrzymywało co roku od 2009 dotacje po 600 tysięcy złotych. Do 2019 jest trzyletnia deklaracja po 500 tysięcy złotych. Po tym okresie nastąpi refleksja Zarządu i Sejmiku czy podjąć decyzję o współprowadzeniu czy postarać się aby Muzeum było współprowadzone przez Ministerstwo, rząd nie broni się przed współprowadzeniem instytucji kultury. Deklaracja Zarządu, że kwota może być zwiększona była przekazywana. Deklaracje są cały czas podtrzymywane. Jest to trudna decyzja dla Zarządu Województwa ponieważ każdy z samorządów widzi potrzeby w tym zakresie. Marszałek poinformował, że na posiedzeniu Zarządu zwracano uwagę, że

ważne jest aby Muzeum Historyczne aktywnie występowało do projektów i programów, które mogą być finansowane z pozycji ministerstwa Kultury czy też innych funduszy i środków.

Radny Jacek Magdoń przypomniał, że na posiedzeniu Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej niejednokrotnie podnoszony był problem niedofinansowania Skansenu Kolbuszowskiego, wciąż nie ma dokończonego zbioru budownictwa wsi rzeszowskiej. Radny stwierdził, że chciałby aby była równowaga dofinansowania muzeów pomiędzy częścią południową i północną województwa, czego w tej chwili nie ma.

Następnie po wyczerpaniu głosów w dyskusji Przewodniczący Sejmiku poddał pod głosowanie projekt uchwały.

W jego wyniku Uchwała Nr XXXVIII/677/17 została podjęta jednogłośnie (29 głosami za) i stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020. /"Nowe modele waloryzacji w nauce w innowacjach Ecosystems"/.

Wicemarszałek Maria Kurowska omówiła obydwie projekty uchwał w sprawie wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020. Pierwszy projekt ma charakter edukacyjny i jego budżet opiewa na kwotę 1 milion 600 tysięcy EURO, czas trwania projektu wynosi 5 lat. Jest to projekt międzynarodowy i w jego skład wejdą Szwecja, Litwa, Słowenia, Finlandia, Francja, Polska. Drugi projekt będzie służył zbudowaniu trwałych sieci kontaktów pomiędzy europejskimi regionami i jest szansą na rozwój i promocję istniejących zielonych szlaków. Uczestniczyć w nim będzie 6 regionów, opiewa na kwotę 1 miliona 200 tysięcy EURO a czas jego trwania będzie wynosił 3 lata. Projekt pozwoli na promocję drzew i szlaków rowerowych Green Velo.

Radny Jan Tarapata stwierdził, że pojawiło się tutaj stwierdzenie zielonych szlaków więc jest czas na refleksję odnośnie zielonych lotnisk, które miały być lecz teraz nie ma tematu. Radny stwierdził, że jest to bardzo ciekawa inicjatywa, która stwarza możliwości uatrakcyjnienia terenu. Zielone lotniska dawały możliwość szybkiego przemieszczania się i należałoby to uwzględnić. Rozwój takiego programu byłby bardzo ciekawy. Na terenie województwa jest wiele stowarzyszeń lotniczych, należy rozwijać zielone lotniska.

Marszałek Władysław Ortyl stwierdził, że pomysł jest bardzo ciekawy i pracuje się nad tym tematem lecz nie wie jaki będzie los tego ponieważ chodzi o wkład własny. Marszałek poinformował, że projekt zawiera aktywności, które już są tj. drzewy i Green VELO, nie mniej jednak jest to bardzo interesująca sprawa. Miasto Krosno rozwija swoje lotnisko i będzie to ważne okno na świat jeśli chodzi o Bieszczady.

Marszałek poinformował, że w ramach PROT miała miejsce debata na temat zielonych lotnisk.

Radny Sławomir Miklicz poinformował, że chce nawiązać do kwestii infrastruktury w ramach ścieżek rowerowych. Był też pomysł połączenia ścieżek rowerowych Polski Wschodniej ze ścieżkami w naszym województwie. Ścieżki rowerowe realizowane w ramach programu Polski Wschodniej omijają w sposób znakomity tę część województwa. Trzeba wrócić do pomysłu stworzenia sieci ścieżek aby Bieszczady zostały do niej włączone, należałoby dać środki samorządom aby mogły takie projekty realizować.

Marszałek Władysław Ortyl stwierdził, że rzeczywiście warto o tym rozmawiać i jest w tej kwestii współpraca z PTTK oraz lasami państwowymi i parkami krajobrazowymi i chcą zgłosić taki projekt do Interregu. Dzisiaj z Polski Wschodniej i RPO nie można już składać projektów na ścieżki rowerowe. Green Velo nie może być w Bieszczadach ponieważ nadany międzynarodowy kod stawia pewne warunki i spadki nie mogą być mniejsze niż 3 i 4%. Marszałek wyraził nadzieję, że współpraca z partnerem słowackim zakończy się pozytywnie aby włączyć ten projekt do sieci Green Velo.

Następnie po wyczerpaniu głosów w dyskusji Przewodniczący Sejmiku poddał pod głosowanie projekt uchwały.

W jego wyniku Uchwała Nr XXXVIII/678/17 została podjęta jednogłośnie (26 głosami za) i stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Podjęcie uchwały w sprawie w sprawie wyrażenia woli realizacji projektu w ramach Programu INTERREG EUROPA 2014-2020 /"Zachowanie i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez Zielone Szlaki"/.

W związku z brakiem głosów w dyskusji Przewodniczący Sejmiku poddał pod głosowanie projekt uchwały.

W jego wyniku Uchwała Nr XXXVIII/679/17 została podjęta jednogłośnie (26 głosami za) i stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Informacja o planach funkcjonowania Centralnego Ośrodka Sportu.

Pan Tomasz Koziński – dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu przedstawił informację na temat funkcjonowania Centralnego Ośrodka Sportu. Poinformował, że COS ma swoją siedzibę w Warszawie natomiast swoje statutowe obowiązki wykonuje poprzez ośrodki przygotowań olimpijskich i są to miejsca, gdzie kadry narodowe uzyskują najlepsze warunki do treningów celem przygotowania się do imprez mistrzowskich, olimpijskich oraz innego rodzaju rywalizacji na najwyższym

poziomie. COS zarządza ośrodkami w Cetniewie, Giżycku, Wałczu, Warszawie – Warszawski Torwar, Spale, Szczyrku i Zakopanem. Dyrektor COP podkreślił, że jest zauroczony terenem Bieszczad i jego możliwościami i są szanse aby w przyszłości powstał podobny ośrodek ale prosi aby nie oczekiwać od niego trwałych deklaracji w tym zakresie.

Radny Jacek Kotula pytał w jakich konkurencjach szukają możliwości na tym terenie oraz jakie są warunki dofinansowania.

Dyrektor COP poinformował, że ośrodki przygotowań olimpijskich mają charakter interdyscyplinarny i w zależności od wyboru lokalizacji pewne możliwości mogą być rozszerzone albo ograniczone. Na pewno musi być to ośrodek, który będzie obsługiwał wiele dyscyplin sportowych.

Radny Wiesław Lada poinformował, że był w kilku ośrodkach centralnych i chce jednoznacznie stwierdzić, że Podkarpacie ma najlepsze warunki do treningów dyscyplin zimowych i letnich i najlepszym przykładem na to jest niedaleki Arłamów. Rozumie, że dyrektor nie może składać deklaracji ale powinien przekazać w Warszawie, że tutaj mógłby powstać taki ośrodek

Dyrektor COP skomentował, to w ten sposób, że pewno po dobrej nowinie pójdzie dobra zmiana.

Radny Marek Ordyczyński pytał czy są jakieś konkretne plany jeśli chodzi o czas oraz czy konkurencyjne regiony w Polsce.

Dyrektor COP odpowiedział, że potencjał tej ziemi jest bardzo duży, natomiast jeśli chodzi o zakres czasowy to nie może odpowiedzieć ponieważ są w tej chwili na etapie przedwstępnym i nie wie czy to będzie rok czy też siedem lat aczkolwiek jest taka wola.

Radny Sławomir Miklicz stwierdził, że koncepcja Zarządu odnośnie stworzenia Podkarpackiego Ośrodka Sportów Zimowych jest bardzo ważną sprawą i bardzo dobrym pomysłem i może to w jakimś stopniu korespondować z tym, o czym mówił dyrektor COS. Zwrócił się do dyrektora COS, że dla nas bardzo ważne są informacje na temat inwestycji w rozwój sportu w naszym województwie ponieważ nie ma już w tej chwili programu rozwój bazy sportowej Województwa Podkarpackiego, którego zabranie było wielkim błędem, był to bowiem najlepszy program dla samorządów w województwie.

Przewodniczący Sejmiku podziękował dyrektorowi COS za ciepłe słowa o zauroczeniu Podkarpaciem.

Marszałek Władysław Ortyl również podziękował dyrektorowi COS za przybycie na sesję Sejmiku, podkreślił, że kilka spotkań, które miały miejsce w planach i zamiarach prowadzą do tego aby się to potwierdziło w rzeczywistości. Jeśli chodzi o budowę Podkarpackiego Ośrodka Sportów Zimowych to przedsięwzięcie to jest na

liście rezerwowej do Kontraktu Terytorialnego. Zgłoszone są tam trzy projekty tj. projekt stadionu zimowego – zgłoszony przez Gminę, Miasto Ustrzyki Dolne – jego wartość to 13 milionów złotych, projekt olimpijskiego toru saneczkowo – zgłoszony przez Hotel Arłamów - 200 milionów złotych, projekt skoczni narciarskiej w Zagórze na kwotę 4 milionów 100 tysięcy złotych. Marszałek poinformował, że w tej chwili w wieloletnim planie znajduje się jedynie stadion zimowy. Wszystko to wpisuje się w to, o czym mówił dyrektor COS i o wszystkich tych kwestiach należy myśleć w kategoriach wieloletnich. Marszałek podkreślił również, że Miasto Sanok przygotowuje inwestycje jeśli chodzi o rehabilitację i treningi dla sportowców, co ma również duże znaczenie w przypadku planów inwestycyjnych na tym terenie.

Debata zrównoważony rozwój Bieszczad - stan realizacji Programów: „Błękitny San” i „Strategiczny rozwój Bieszczad”.

Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego - Paweł Wais dokonał prezentacji na temat stanu realizacji Programów: „Błękitny San” i „Strategiczny rozwój Bieszczad”.

Prezentacja niniejsza stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Materiały, które radni otrzymali na ten temat stanowią załącznik nr 11 do protokołu.

Wystąpienie na temat możliwości wsparcia Bieszczad w ramach programów krajowych.

Michał Ptaszyński – przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dokonał prezentacji na temat możliwości wsparcia Bieszczad w ramach programów krajowych.

Prezentacja niniejsza stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Wykorzystanie turystyczne i promocja marki Bieszczady.

Pan Marcin Fijołek – Prezes PROT dokonał prezentacji na temat wykorzystania turystycznego i promocji marki Bieszczady.

Prezentacja niniejsza stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Zagospodarowanie części zbiornika Solińskiego jako dobry przykład planowania infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Dyrektor Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego – Jerzy Rodzeń dokonał prezentacji na temat zagospodarowania części zbiornika Solińskiego.

Prezentacja niniejsza stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Dyskusja.

Marszałek Władysław Ortyl dokonał prezentacji na temat zrównoważonego rozwoju Województwa Podkarpackiego – Dolina Sanu.

Prezentacja niniejsza stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Radna Maria Pospolitek stwierdziła, że zupełnie inaczej wyobrażała sobie dzisiejszą sesję Sejmiku, myślała bowiem iż będzie to debata na temat zrównoważonego rozwoju Bieszczad. Temat jest niezmiernie ważny i debata na taki temat powinna mieć miejsce co jakiś czas, ma ona jednak sens wtedy kiedy da się wypowiedzieć ludziom, którzy tutaj mieszkają w sposób nieograniczony oraz samorządowców, którzy działają na tym terenie. Radna poinformowała, że jej wystąpienie ma charakter klubowy i zamierza długo mówić. Radna poinformowała, że samorządy gmin bieszczadzkich, Beskidu Niskiego i Pogórza Przemyskiego oraz Gór Słonnych, starostowie: Jasielski, Krośnieński, Sanocki, Leski i Bieszczadzki, dyrektorzy: Bieszczadzkiego Parku Narodowego i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, Zarząd Grupy Bieszczadzkiej GOPR oraz Bieszczadzkich Schronisk i Hoteli PTTK pismem z dnia 28 marca 2014 r. zwrócili się do Marszałka Województwa z prośbą o umieszczenie na liście zadań do Kontraktu Terytorialnego lub dokonanie alokacji środków w RPO na lata 2014-2020 na Obszar Karpacki obejmujący 20% województwa, charakteryzujący się niedostateczną infrastrukturą gospodarczą oraz strukturalnym bezrobociem i zagrożeniem ubóstwa. Jak poinformowała radna pismo to zawiera szczegółowe uzasadnienie prośby zawierające fakty historyczne i współczesne, przejrzyste i bardzo konkretnie przedstawiono wspólny program. Odwołano się w nim do zasad solidaryzmu, jakim kieruje się Unia Europejska podkreślając, że środki finansowe kierowane przez państwa bogatsze na rzecz biedniejszych powinny być zagospodarowane tak aby zmniejszyć dysproporcje w standardzie życia regionów najuboższych. Odpowiedź jest taka, że z up. Marszałka pismem z dnia 30 maja 2014 r. pan Tadeusz Pióro poinformował iż planuje się jedynie zlecenie opracowania ekspertyzy, której celem będzie priorytetyzacja zgłoszonych przez przedstawicieli Obszaru Karpackiego potrzeb inwestycyjnych wraz ze wskazaniem potencjalnych możliwości dofinansowania ich środkami pochodzącymi z poszczególnych programów operacyjnych realizowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020. Jak więc ma rozwijać się turystyka w Bieszczadach, jeśli samorządy gmin bieszczadzkich nie stać na inwestycje, które potrzebne są natychmiast a nie za 100 lat. Radna podkreśliła, że Bieszczady są reklamowane jako piękne tereny, mówi się o ich

potencjale i ludzie przyjeżdżają tutaj ale niestety wielokrotnie wracają rozczarowani ponieważ nie widzieli tego co zobaczyli na filmach a ci, którzy wykupili w Bieszczadach wycieczki objazdowe, mając kontakt z przewodnikami PTTK im przekazują swoje żale, podpowiadają co należy zrobić aby poprawić standard obsługi turysty i warunki do podróżowania po Bieszczadach. Radna zaznaczyła, że w dzisiejszych czasach gdy w wielu państwach nasilają się ataki terrorystyczne Polacy zaczynają się bać wyjazdów zagranicznych i chcą korzystać z ofert w Polsce więc tutaj jest szansa na ważne 5 minut w rozwoju Bieszczad ale aby je wykorzystać nie wystarczą ładne prezentacje z kolorowymi slajdami i mówienie o ich potencjale ale wsparcie go bowiem samorządy same tego nie uczynią. Bez wsparcia z budżetu województwa lub budżetu krajowego nie da się tego uczynić. Mówiąc o Bieszczadach należy skupić się nad tym kim są przyjeżdżający tutaj goście: to średniozamożni Polacy z Polski, którzy potrzebują łatwiejszego dojazdu przez Województwo Podkarpackie w Bieszczady, z parkingami do odpoczynku po wielu godzinach jazdy i z toaletami przy trasach głównych oraz oznakowania w Rzeszowie w kierunku na Sanok oraz tras rowerowych prowadzących poboczami dróg publicznych, drogami leśnymi i gminnymi, z parkingami strzeżonymi, na których można bezpiecznie pozostawić pojazd, potrzebują dobrze oznaczonych, zadbanych i zagospodarowanych w elementarną infrastrukturę tras spacerowych, parkingów strzeżonych w wielu ważnych miejscach, kąpielisk nad rzekami górskimi i zbiornikami wodnymi, zimą: odkrzaczonych tras spacerowych na rakiety śnieżne, narty skitowe, oświetlonych wyciągów narciarskich i torów saneczkowych, pełnej informacji turystycznej o Bieszczadach i Województwie Podkarpackim z adresami telefonami w każdym punkcie informacji turystycznej w gminie i mieście, lepszego oznakowania dróg i atrakcji turystycznych, sugerują również aby przeszkolić Policję aby potrafiła udzielić informacji jak dotrzeć do danego miejsca. Gośćmi przyjeżdżającymi w Bieszczady są również seniorzy, którzy potrzebują większej ilości miejsc widokowych z ławeczkami do odpoczynku, tras spacerowych, wiat do odpoczynku, izb regionalnych, parkingów oraz ciekawej rozrywki. Pojawiają się w Bieszczadach również turyści zagraniczni i najstarsi z nich nazywają Bieszczady krainą łagodności i fascynuje ich przyroda i walory kulturowe regionu, jednak mamy ich niewielu ponieważ brakuje informacji o walorach i możliwości wypoczynku u nas, kadr ze znajomością języków obcych, wydawnictw z ofertą wypoczynku u najbliższych sąsiadów- Słowacja, Węgry, Ukraina, Niemcy oraz konkretnych ofert biur turystycznych w językach obcych i map regionu na ich rynkach. Propozycje działań są następujące:

- poprawienie komunikacji dojazdu w Bieszczady. Radna podała konkretne propozycje usprawnień w tym zakresie: tj. dwupasmowa jezdnia z Miejsca Piastowego przez Sanok do Leska, przecinająca Pogórze Karpackie trasa z Łańcuta przez Dynów do Grabownicy, nowa droga powiatowa wzdłuż Sanu z Dynowa przez Grabownicę Starzeńską – Ulucz-Mrzygłód do Sanoka, szybka trasa Przemyśl – Bircza- Kuźmina – Ustrzyki Dolne,

- konieczność usunięcia utrudnień komunikacyjnych na drogach już istniejących – należy wykonać wyasfaltowane pasy dla pieszych i rowerzystów na poboczach pasa drogi krajowej nr 28 i dróg wojewódzkich oraz powiatowych w Bieszczadach aby zapewnić bezpieczeństwo pieszym i rowerzystom a jednocześnie nie hamować rozwoju turystyki rowerowej. Przykładem jest droga pomiędzy Zagórzem a Komańczę, gdzie wyremontowano 24 km odcinek drogi i nowa nawierzchnia ułatwia szybką jazdę zmotoryzowanym ale rowerzysta drży z obawy przed potrąceniem przez pędzące samochody. Projektant i inwestor nie przewidzieli na poboczu poszerzonego pasa dla rowerzystów w regionie turystycznym, gdzie tak wiele mówi się tylko o turystyce niewiele czyniąc. Radna podkreśliła, że przy kolejnych remontach dróg nie można powtarzać tego błędu i lepiej zrobić mniej km drogi ale dobrze i przyszłościowo, co przyciągnie inwestorów i turystów. Jeśli chodzi o mosty to przebudowy wymagają niemal wszystkie mosty na drogach wojewódzkich w Bieszczadach na trasie małej i dużej obwodnicy bieszczadzkiej. Należy dobrze oznakować drogi istniejące na skrzyżowaniach dróg w Sanoku, Lesku, Cisnej umieścić tablice informacyjne wskazujące kierunek do granicy państwa ze Słowacją o treści: Przejście graniczne na Słowację ...km, polnie umieścić na rozjazdach drogi wojewódzkiej w Baligrodzie i Wołkowyi drogowskazy kierunkowe z podaniem odległości na nowej drodze powiatowej łączącej małą i dużą obwodnicę bieszczadzką : w Wołkowyi: Baligród 13 km, w Baligrodzie: Wołkowyja 13 km. Należy również odkrzaczyć bieszczadzkie obwodnice, drogi powiatowe w pasie drogowym na wielu odcinkach i trasę kolejki wąskotorowej aby przywrócić im walory widokowe,
- zatoki parkingowe przy poboczach dróg w Bieszczadach. Radna zaznaczyła, że powinny powstać one w Powiecie Leskim: w Gminie Lesko w Glinnem pod pomnikiem przyrody „Kamień Leski” , w łączkach z dostępem do sanu, w Hoczwi – za hotelem Salamandra, za wsią Hoczew obok pomnika przyrody „Progi skalne na Hoczewce”, przy drodze wojewódzkiej 894 i kościele drewnianym w Średniej Wsi. Podkreśliła, że można podać o wiele więcej przykładów potrzeb w tym zakresie,
- brak stałej sieci komunikacji zbiorowej poza sezonem letnim, który przyczyniłby się do możliwości swobodnego poruszania się turystów,
- jeśli chodzi o koleje to warto byłoby uruchomić linię kolejową prowadzącą historycznym szlakiem winnym z Jasła przez Krosno – sanok – Zagórz – Nowy Łupków_ Medzilaborce – Humenne – Michalovce – Trbiszów – Satoraljaujhely – Sarospatak do Tokaju na Węgrzech z wagonami restauracyjnymi i obsługą w historycznych mundurach kolejarskich i obsługą w historycznych strojach kolejarskich z XIX wieku,
- dreżyny rowerowe – jako produkt turystyczny jest chlubą Podkarpacia i również jest wysoko oceniany w skali Polski. Radna wyraziła nadzieję, że remont i ewentualne uruchomienie linii kolejowej Zagórz – Krościenko nie zakłóci przewozu turystów dreżynami rowerowymi,

- Bieszczadzka Kolejka Leśna – cieszy się popularnością i należy zadbać o odkrzaczenie terenu aby z kolejki i drezyn pokazać jak najlepiej to co w Bieszczadach jest piękne i zadbać aby otoczenie to było na jak najwyższym poziomie,
- komunikacja piesza jest również bardzo ważna i stanowi nieodzowną część infrastruktury turystycznej w regionie. Turysta przyjeżdża w Bieszczady po to aby dotrzeć ścieżkami do najciekawszych zakątków przyrodniczych i tras widokowych. Turyści przyjeżdżający w Bieszczady krytycznie oceniają stan oznakowania i drożność pieszych szlaków górskich, spacerowych i ścieżek przyrodniczych na Pogórzu Bieszczadów poza granicami Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Dużym utrudnieniem w aktywnym wypoczynku są niewykaszone trawy, pokrzywy na szlakach spacerowych. Urzędnicy i radni muszą zrozumieć iż znaki szlaków turystycznych powinny być na jak najwyższym poziomie.

Radna kończąc swoje wystąpienie podkreśliła, że jeśli Samorząd Województwa nie wspomże samorządów gminnych i nie stworzy się szans na łatwy dostęp środków dla nich, to na to aby rozwój Bieszczadów był dynamiczny, przyciągał nowych turystów i stał się najpopularniejszym miejscem w Polsce nie ma szans. Radna zwróciła uwagę, że problemem Bieszczad jest to, że na każdym kroku widać marginalizację tego terenu, brak środków, mówienie o programach ogólnie bez konkretnych dat, że coś się będzie robiło i namacalnym dowodem jest to, że Ustrzyki – największe miasto Bieszczad zostało wyłączone z Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, czego nie można zrozumieć.

Przewodniczący Sejmiku zwrócił uwagę, że nadużyciem jest twierdzenie iż on kogoś ogranicza czasowo ponieważ wykazał dużo cierpliwości przy jej wystąpieniu, które było długie i przekroczyło czas wystąpień klubowych.

Marszałek Władysław Ortyl poinformował, że Zarząd Województwa nie może ingerować we wszystko i za wszystko odpowiadać, jak np. za tabliczkę z kluczami przy cerkwi, odkrzaczenie, które są istotne ale Zarząd i Sejmik nie mogą być tym obarczane. Jeśli chodzi o odpowiedź na pismo, które podpisał były Członek Zarządu – Tadeusz Pióro, to on to podtrzymuje, była to odpowiedź na tamten czas. Zarząd pokazał dzisiaj kilka ważnych kwestii i wystąpienia te były przyczynkiem do debaty, na którą czekają przedstawiciele lokalnych samorządów. Marszałek podkreślił również, że pokazał również rzeczy, które od dawna powinny być zrobione jak np. rondo w Polańczyku. Już w 2000 roku była koncepcja zabezpieczenia całego zbiornika solińskiego. Marszałek zaznaczył, że pokazano na sesji również jak chce się włączyć Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego do działań związanych z zagospodarowaniem terenu na plaży Patelnia w Polańczyku i być może te działania zapoczątkują dobry trend. Zaznaczy również, że wyremontowany został ośrodek wypoczynkowy w Polańczyku. Marszałek stwierdził, że wystąpienie radnej było długie i cenne lecz powinno być skierowane do tego kto powinien te rzeczy robić.

Radny Wojciech Zając odniósł się do wystąpienia radnej Marii Pospolitek. Zwrócił uwagę, że taka dyskusja miała miejsce dwa tygodnie temu w trakcie wspólnego posiedzenia Komisji Gospodarki i Infrastruktury oraz Rozwoju Regionalnego, na którym szeroko dyskutowano na niniejsze tematy. Radny przedstawił stanowisko komisji.

Stanowisko niniejsze stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Następnie Przewodniczący Sejmiku o godzinie 16.10 ogłosił przerwę, która zakończyła się o godzinie 16.50, kiedy to wznowiono obrady.

Radny Sławomir Miklicz stwierdził, że tuż przed przerwą miała miejsce sytuacja iż nikogo z Zarządu nie było na sali obrad a statut, że przynajmniej jeden z członków Zarządu powinien być obecny.

Marszałek Władysław Ortyl poinformował, że był obecny na sali obrad tylko w innym miejscu niż to przeznaczone dla Zarządu.

Wicemarszałek Maria Kurowska poinformowała, że również była obecna tylko na moment opuściła salę i zaraz wróciła.

Radny kontynuując swoje wystąpienie poinformował, że odniesie się do paru punktów, które były w wystąpieniach. Zwrócił uwagę, że jeśli chodzi o Program Rozwoju Winnic to oni co roku składają stosowne wnioski do projektu budżetu w tej kwestii, które są konsekwentnie odrzucane przez Klub Radnych PiS. Prosił aby Marszałek nie próbował odczarowywać Bieszczad. Jeśli chodzi o środki, które w ramach RPO są skierowane na Bieszczady to jest to kwota 23 milionów złotych i pewno jakieś środki jeszcze się pojawią ponieważ nie wszystkie konkursy zostały ogłoszone. Inne kwoty to w 2016 roku z Departamentu Kultury na te cele było skierowane 168 tysięcy złotych, na drogi 728 tysięcy złotych, rozwój obszarów wiejskich – 20 tysięcy złotych, z Departamentu Promocji – 47 tysięcy złotych. Takie kwoty wynikają z prezentacji dyrektora Waisa. Usłyszano również, że jeśli chodzi o program Rozwoju Bieszczad to nie ma źródła finansowania. Radny zwrócił się do Marszałka stwierdzając, że co roku składają wnioski o środki finansowe dedykowane na Program Rozwoju Bieszczad po to aby program ten mógł mieć jakieś własne środki. W rozmowach kularowych wszyscy mówią jak można realizować program, który nie ma swojego źródła finansowania. Wszyscy zebrani tutaj wiedzą jakie są główne problemy Bieszczad – przede wszystkim problem ich wykluczenia komunikacyjnego, ostatnia duża inwestycja realizowana w tym terenie to droga Zagórz – Komańcza oraz obwodnica Brzozowa. Są to zadania inwestycyjne, który były już jakiś czas temu a Zarząd z Marszałkiem rządzi już 4 lata i nie można mówić, że kilka mostów, które chce wykonać Zarząd to środki na rozwój komunikacji, które usprawnią ruch. Pierwszą decyzją obecnego Zarządu była likwidacja połączenia kolejowego Zagórz – Łupków i nic się nie zmieniło w tej kwestii i dalej jest wiele do zrobienia w tym temacie. Radny stwierdził, że połowa prezentacji nie rozwiała wątpliwości samorządowców i radnych odnośnie Programu

Rozwoju Bieszczad. Dyrektor w czasie prezentacji mówił o Radzie Programowej Programu Rozwoju Bieszczad i Doliny Sanu oraz jej składach i tak w tej dotyczącej Programu Rozwoju Bieszczad są radni Jerzy Borcz, Wojciech Zając, Dorota Chilik, natomiast w komisji dotyczącej Błękitnego Sanu - Wojciech Zając, Dorota Chilik i Stanisław Bajda i może lepiej byłoby aby była wybrana szersza reprezentacja Sejmiku, on również nie wiedział wcześniej, że taka rada została powołana. Z prezentacji samorządowcy mogli dowiedzieć się, że nad Zalewem Solińskim wszystko jest źle robione ale został podany jeden wzór tj. Ośrodek Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, lecz należy zwrócić uwagę, że kiedy przyszedł Marszałek to tam już był zaakceptowany projekt i w 2014 roku Marszałek już mógł organizować w nim spotkania. Radny podkreślił, że w prezentacjach zabrakło wielu rzeczy i on chciałby aby radni Sejmiku i samorządowcy dowiedzieli się ile środków będzie przeznaczonych na rozwój Bieszczad. Podkarpackie Centrum Sportów Zimowych to dobry pomysł i szansa na rozwój natomiast nie dowiedziano się jakie zadania Samorząd Województwa chce realizować na terenie Bieszczad i nie wiadomo jaką drogę chce on wykonać, ani słowa nie było o kolei i przywróceniu linii kolejowych i remoncie torowisk i nie było tego ponieważ Zarząd nie ma w tej kwestii pomysłu. Zarząd nie ma pomysłu jak rozwijać Bieszczady. Radny kończąc swoje wystąpienie stwierdził, że należy mniej mówić a więcej robić.

Marszałek Władysław Ortyl zwrócił uwagę, że każde z wystąpień wymagało skupienia i uwagi. Poinformował, że prezentacje są dostępne. Stwierdził, że przytaczane liczby są ewidentną nieprawdą i nikt tutaj nie czynił podsumowań. Ponadto nie można mówić my i wy. Radny podkreślił, że on również mógłby powiedzieć, że w 2000 roku był członkiem Zarządu Województwa i wytyczał kierunki i plany, które są dzisiaj realizowane.

Prezes Fundacji Bieg Rzeźnika – Mirosław Bieniecki poinformował, że nie pochodzi z tych terenów i przyjechał tutaj 14 lat temu z ideą zorganizowania Biegu Rzeźnika. Od 14 lat pokazuje Bieszczady i ich walory. Wartość marketingowa Biegu Rzeźnika to 5 milionów złotych i pojawiają się w 1600 artykułach rocznie. Oprócz Biegu rzeźnika organizowany jest Maraton Bieszczadzki, zimowy Maraton Bieszczadzki, Festiwal Biegu Rzeźnika. Poinformował, że koncepcyjnie myślą o Bieszczadach jako o wielkiej przestrzeni, gdzie można odpocząć, trenować. Podejmując organizację biegu napotyka się na różne problemy, jak np. wywóz śmieci z Cisnej, których jak zaznaczył wywiezienie na Śląsk jest tańsze niż wyrzucenie ich na miejscu i jest to problem Bieszczadów, ma również problem z parkiem, gdzie nie może wpuścić uczestników swoich biegów a co na pewno jest atrakcją i byłoby promocją tego terenu. Funkcjonuje tutaj wiele stereotypów turystycznych i jednym z wielkich oponentów biegaczy był obecny na sesji pan Orłowski, który twierdzi iż biegacze przeszkadzają turystom i jest to mocno wykorzystywany argument przez park i Ministra Środowiska. Nadleśnictwa „robią

dobrą robotę” budując parkingi i drogi z nimi jest bardzo dobra współpraca. Są również tutaj potencjały, takie jak chociażby Polańczyk. Prezes Fundacji poinformował, że on jest klientem w Bieszczadach, organizując bieg przywozi tutaj ludzi, wykupuje im noclegi, tutaj na bieżąco wydawane są przez nich pieniądze. Budżet wszystkich organizowanych tutaj biegów opiewa na kwotę 700 tysięcy rocznie i ma wsparcie UMWP w wysokości 15 tysięcy złotych, wsparcie z Gminy Cisna i Solina oraz różnych instytucji ale w materiałach promocyjnych Województwa Podkarpackiego nie ma jednak Biegu Rzeźnika. Dobrze byłoby aby zadbano o Bieg Rzeźnika.

Starosta Leski- Andrzej Olesiuk stwierdził, że jest mile zaskoczony odnośnie wystąpienia radnego Wojciecha Zająca, który zaprezentował stanowisko połączonych Komisji, które obradowały w Bieszczadach. Problem Bieszczadów to problem znalezienia klucza do tego jak to zrobić. Poinformował, że im udaje się ostatnio bardzo mocno nagłaśniać sprawę Bieszczadów nie tylko na poziomie samorządów lokalnych lecz również szerzej. Samorząd Województwa nie podoła temu wielkiemu zadaniu i potrzebne będą środki rządowe. Skomunikowanie Bieszczadów jest podstawową sprawą i problem ten musi być przedyskutowany na różnych szczeblach, chodzi bowiem o drogi krajowe, powiatowe i gminne. Problemem są również wyjazdy młodych ludzi z Bieszczad „za chlebem” i tendencja ta musi zostać zatrzymana. Rozmowy z przyszłymi inwestorami kończyły się na pytaniach jak długo jedzie się w ten teren z Warszawy więc propozycje o skomunikowaniu pionowym i z drogiS-19 będą szansą dla Bieszczadów.

Prezes Zarządu Bieszczadzkie Hotele i Schroniska PTTK – Józef Szymbara poinformował, że występuje na sesji w podwójnej roli ponieważ jest również Prezesem Podkarpackiego Okręgowego Związku Narciarskiego. Podziękował Zarządowi za wsparcie finansowe działań Okręgowego Związku Narciarskiego. Poinformował, że mają jedną olimpijkę – zawodniczkę Hali Ustrzyki Dolne i również prosi o wspieranie jej przygotowania do olimpiady. Pan Prezes poinformował, że zawodowo zajmuje się turystyką i od wielu lat pracuje w Bieszczadzkich Hotelach i Schroniskach PTTK. Jest ponad 130 letnia tradycja PTTK, na terenie województwa jest ponad 1500 km szlaków turystycznych, on zarządza 14 obiektami na terenie Województwa Podkarpackiego 3 obiektami na terenie Województwa Lubelskiego. Poinformował, że z jego punktu widzenia potencjał Bieszczadów wykorzystywany jest w kilkunastu procentach a wynika to ze zniszczeń z lat 1945-1947, głównym problemem jest jednak sezonowość ponieważ nie ma żadnej infrastruktury zimowej, urządzeń sanitarnych. Pan Prezes apelował aby podjąć działania w temacie budowy infrastruktury bieszczadzkiej. Wyraził przekonanie, że duża część północy Województwa Podkarpackiego jeździ na narty ale nie w Bieszczady a można byłoby poczynić tutaj nakłady i turyści przyjeżdżaliby tu uprawiać sporty zimowe. Apelował aby porzucić podziały i działać wspólnie w kwestii rozwoju Bieszczadów.

Wójt Gminy Solina – Adam Piątkowski zadał pytanie - co to jest marka Bieszczady? Czy jest to marka z przystanku Bieszczady, czy jest to marka, którą

widzi turysta, czy też jest to marka Bieszczady, którą widzi potencjalny mieszkaniec. Jeśli chodzi o Gminę Solina to to mamy do pogodzenia 3 funkcje Jeziora Solińskiego : retencyjną, produkcję prądu oraz rekreacyjną. Z punktu widzenia mieszkańca ta ostatnia funkcja jest najważniejsza. Pan Wójt poinformował, że miał problem z czystością wód zbiornika i tutaj należą się podziękowania Marszałkowi i Prezesowi WFOŚiGW ponieważ po kilku rozmowach podjęto konkretne działania i uruchomiono dotacje. Na pewno nad Soliną brakuje infrastruktury ale są pomysły, jak chociażby budowa kolei linowej nad zaporą w Solinie, co mogłoby być atrakcją dla całego regionu. Jest również plan zagospodarowania całego Jeziora Solińskiego, o czym mówił Marszałek. Zwrócił się do Marszałka, że przygotował 11 miejsc, które wymagają gruntownej naprawy. Podkreślił, że współdziałanie przynosi efekty.

Wójt Gminy Cisna – Renata Szczepańska poinformowała, że dziękuje wszystkim dzięki, którym wszystkie bóle i troski tego terenu doszły do rządu w Warszawie. Pani Wójt podkreśliła, że problemów w Cisnej i Bieszczadach jest tak wiele, że sami nie są w stanie ich rozwiązać i nie pozwalają na to również źródła finansowania. Zwróciła się z prośbą o pomoc w stworzeniu strategii rządowej i pomoc finansową. Nie chce jednak aby była to tylko kolejna debata z samorządowcami Bieszczad, z której nic nie będzie wynikać. Niepokojące są dziury w poboczach, dziury w jezdniach, niedokończone inwestycje i prosi o interwencję w tych kwestiach. Pani Wójt zaznaczyła, że nie jest dla niej zrozumiałe wpisywanie do TNT kawałków dróg wojewódzkich w Gminie Solina a nie wpisano drogi wojewódzkiej od S 19 Tylawa-Wołosate i nie rozumie tych decyzji.

Zastępca Wójta Gminy Olszanica – Robert Petka zwrócił się do Zarządu Województwa aby tym naborze wykorzystał narzędzia, które ma w swoich rękach do zrealizowania programów Błękitny San i Program Rozwoju Bieszczad. Część danych zaprezentowana przez dyrektora Waisa faktycznie jest skonsumowana. Poruszył problem gospodarki wodno – ściekowej, mówił, że nie mają postawy roszczeniowej, mają dokumentacje i pozwolenia na budowę ale bez wsparcia finansowego przy wysokości budżetów lokalnych nie są w stanie rozwiązać tego tematu i problem niniejszy dotyczy gminy Olszanica, Lesko i Solina. Jest to bardzo poważny problem, z których nie są w stanie sobie sami poradzić i dlatego też zwracali się do Marszałka aby w drugim naborze zwrócić szczególną uwagę na gminy bieszczadzkie. Prosił o preferencje punktowe wynikające z przynależności gmin do terenów Bieszczad i Błękitnego Sanu. Zastępca Wójta poruszył również kwestię związaną z rozwojem turystyki i naborem, który będzie ogłaszany w programie dotyczącym rewitalizacji. Poinformował, że po 12 latach starań prywatni inwestorzy z jego gminy uzyskali zgodę na budowę wyciągów narciarskich z infrastrukturą towarzyszącą w Wańkowej i po 12 latach stracili werwę do działań i inwestowania i gmina odkupi teren i złoży do programu rewitalizacji projekt budowy wyciągów z całą kompletną infrastrukturą i wykorzystaniem jej latem i jest prośba o zastosowanie mocnych preferencji punktowych bo wtedy uda się stworzyć maszynę

do aktywizacji ludzi. Jako przykład takich aktywizacji podał Weremień i Puławy, gdzie dzięki wyciągom nastąpił rozwój miejscowości. Kolejnym przykładem pomysłu, który kiedyś uznano za irracjonalny było stworzenie drezyn rowerowych w gminie, w której nikt się nigdy nie zatrzymywał. Zastępca Wójta kończąc swoje wystąpienie podkreślił, że należy uczynić wszystko aby młodzi, ambitni ludzie z pomysłem nie wyjeżdżali z Bieszczad.

Burmistrz Leska – Barbara Jankiewicz poruszyła problem gospodarki opadami. W wojewódzkim planie gospodarki odpadami są instalacje zastępcze w Ustrzykach – Zagórze. W Zagórze są potężne protesty odnośnie budowy kompostowni. Nie mają ogłoszonego naboru ponieważ nie wszystkie plany zostały przyjęte w związku z czym ogłoszenie konkursu z RPO odsuwa się w czasie. Z jej wiedzy wynika, że regionalne instytucje zastępcze mają funkcjonować do 2018 roku i nie ma szans aby instalacja Ustrzyki – Zagórze stała się instalacją regionalną. Poinformowała, że Lesko jest po kontroli RIO i zgodnie z ustawą nie można dopłacać do śmieci i nie można tych środków przeznaczać na inny cel i zalecenia RIO będą mówiły, że nie wolno dopłacić do odpadów i tym samym złamie zalecenia Regionalnej Izby Obrachunkowej. Pani Burmistrz zwróciła się z prośbą o pochylenie nad wojewódzkim planem gospodarki odpadami o zweryfikowanie i podkreślił, że nie ma szans aby do 2018 roku mieli instalację regionalną.

Prezes WFOŚiGW – Adam Pęziół poinformował, że WFOŚiGW uruchomił specjalną linię pożyczkową na gospodarkę ściekową (dla Programu Błękitny San jest to 1,5%) i z dotacjami w sytuacjach szczególnych lub dla organizacji, które nie są nastawione na zysk a dla Jeziora Solińskiego są niezbędne. Możliwość pożyczki mają podmioty bez względu na formę prawną. Po raz pierwszy w historii funduszu uruchomiono programy dla osób fizycznych i jest w tej chwili nabór na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i wymianę kotłów węglowych na bardziej przyjazne środowisku. Wspólny zintegrowany wysiłek to dobry początek zmian. Bieszczady to ziemia szczególnie doświadczona, dzisiejszy Powiat Bieszczadzki to ziemia, która została spalona a jej ludność wymordowana lub rozproszona po świecie i jej cechą jest różnorodność i zawsze trzeba było godzić różnorodne interesy, niepokoi więc go w tej debacie monokultura, która oznaczałaby bezrefleksyjną politykę dla turystyki i w przyszłości z wielu powodów może być bardzo groźna. Poinformował, że nie jest przeciwnikiem rozwoju turystyki ale aby zapewnić bezpieczeństwo gospodarcze tego regionu i nie doprowadzić do erozji demograficznej niezbędna jest różnorodność w rozmaitych obszarach gospodarki, edukacji, opieki zdrowotnej. Ziemia ta potrzebuje również ludzi wykształconych. Kończąc swoje wystąpienie pan prezes stwierdził, że debata powinna mieć wszechstronny charakter i należy zadbać o to aby nie pozbawiać jej ludzi wykształconych.

Stanisław Orłowski – Wiceprezes Stowarzyszenia Przewodników Karpaty w imieniu przewodników podziękował za to, że zechciano przyjechać w Bieszczady. Poruszył problem wyludniania się tego terenu. Zwrócił się z prośbą aby spotykać się w mniejszym gronie niż na Sejmiku przed uchwaleniem budżetu celem dyskusji jakie podjąć działania aby Bieszczady nie wyludniały się.

Starosta Bieszczadzki – Adam Andruch zwrócił się z prośbą o mocne wspieranie inicjatywy COS przez Zarząd i Sejmik. Podziękował Marszałkowi Sejmu – Markowi Kuchcińskiego oraz Marszałkowi Województwa za trwałe wspieranie sprawy. Po uruchomieniu przejścia w Krościenku byłaby to druga mocno prorozwojowa inicjatywa. Zwrócił się z prośbą o wsparcie inicjatywy powstania drugiego przejścia granicznego na południe od Krościenka. Podkreślił również, że kolej i jej rewitalizacja są szczególnie ważne dla rozwoju Bieszczadów w dłuższej perspektywie.

Radny Andrzej Nepelski stwierdził, że tak ważna debata jak zrównoważony rozwój nie może być prowadzona w ten sposób. Stwierdził również, że nie można ograniczać wypowiedzi. Podkreślił, że Bieszczady mają już swoją markę. Radny zwrócił się z pytaniem do Marszałka czy podziela zdanie Prezesa Jarosława Kaczyńskiego, że w kwestii zrównoważonego rozwoju popełniono błąd. Poinformował, że on zgadza się w tej kwestii z opinią Prezesa Jarosława Kaczyńskiego.

Radny Jan Tarapata zwrócił uwagę, że migracja ludzi wynika z faktu iż nie mają oni co robić w Bieszczadach. Stwierdził, że mówi się tutaj tylko o turystyce a to jest czasowe. Należy stworzyć program, który da funkcjonować mieszkańcom i w przeciwnym wypadku za chwilę będzie tutaj skansen . Podkreślił, że należy myśleć kompleksowo i znaleźć przemysł, który mógłby tutaj funkcjonować. Są różne warianty np. elektronika. Turystyka jest bardzo ważna ale nie można się do niej ograniczać.

Radny Marek Ordyczyński podziękował dyrektorowi Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego – panu Jerzemu Rodzeniowi za pokazanie koncepcji zagospodarowania Soliny, która cieszy. Należy również się zgodzić, że trzeba wykorzystywać teren na turystykę i potencjał mieszkańców, miejsca pracy tworzą mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Jeśli chodzi o wsparcie w pierwszym naborze w ramach RPO dla mikro i makro przedsiębiorstw to wpłynęło 1335 wniosków a 116 otrzymało wsparcie i tylko dwa powiaty w województwie, gdzie żaden wniosek nie otrzymał wsparcia tj. Powiat Leski i Powiat Bieszczadzki. Radny stwierdził, że nie chce wyciągać żadnych wniosków ale takie są fakty i ma nadzieję, że te statystyki ulegną poprawie.

Wicemarszałek Bogdan Romaniuk odniósł się do pytań radnego Sławomira Miklicza. Zwrócił uwagę, że w prezentacji Marszałka były akcentowane inwestycje dedykowane dla tego terenu. Jeśli chodzi o budowę chodników w 2017 roku to wymieni trzy zadania: budowa chodnika w ciągu drogi 893, 894 i 896, kolejna

inwestycja to przebudowa drogi polegająca na budowie chodników w ciągu drogi 886 w Zabłotce oraz odnowa drogi – Bukowsko. Ponadto są inwestycje w ramach RPO 2014 -2020 – przebudowa i rozbudowa drogi 895 w ciągu drogi 894 Hoczew – Polańczyk – planowana wartość inwestycji 50 milionów złotych oraz budowa drogi wojewódzkiej nr 886 w Sanoku. Ponadto jest remont 6 mostów na terenie Bieszczadów w ciągu drogi 896 Ustrzyki Dolne i Górne. Ponadto 500 tysięcy złotych przyznawane jest muzeum w Sanoku. Z dzisiejszej debaty można wysnuć wniosek, że Bieszczady nie potrzebują polityki tylko wsparcia i takie wsparcie widać ze strony rządowej – inwestycja na kwotę 139 milionów złotych budowa obwodnicy Sanoka w ciągu drogi krajowej nr 28 Zator Medyka. Mówiąc o rozwoju Bieszczadów warto o tym mówić również w perspektywie 7 lat i o tym również mówi rząd - S-19 Babice Barwinek – wartość inwestycji ponad 10 miliardów złotych. Dzisiaj mówi się o tym jak rozwijać region i przedsiębiorcy na pierwszym miejscu stawiają dostępność komunikacyjną i Bieszczady w tej kwestii mają perspektywę, która nie jest długa i ważne jest aby udało się to zrealizować.

Radny Sławomir Miklicz zwrócił się do Wicemarszałka Romaniuka, że mówił o środkach, które były wydatkowane na koniec 2016 roku i są to kwoty które wynikają z prezentacji. Jeżeli chwali, że kontynuuje się dane zadania to cieszy go fakt, że obwodnicy Sanoka nie skreślono.

Marszałek Władysław Ortyl zwrócił uwagę, że samo pisanie programów strategicznych nie jest trudne i absorbujące w sensie wyzwania ale trzeba to jednak przygotować. Zostało to już wykonane i jest to duża cenna rzecz. Został zrobiony w jego odczuciu pierwszy raz ruch w kierunku przygotowania specjalnego programu i fakt iż jest on pozbawiony środków nie oznacza iż nie będzie realizowany. Aby pomóc danemu miejscu to trzeba go dotknąć, stąd spotkanie Zarządu w Ustrzykach, oraz posiedzenia komisji na tym terenie. Gdyby takie spotkania i debaty odbyły się w innych powiatach to na pewno spotkano by się z podobnymi argumentami i postulatami. Pan Marszałek podkreślił, że zrównoważony rozwój nigdy nie oznacza, że pieniądze są równo dzielone. Polega on a tym, że musi być przygotowany i wykreowany projekt oraz instytucja i miejsce do absorbowania pomocy. Stwierdził, że on również widzi problem kiedy nie ma ani jednego projektu z Powiatu Bieszczadzkiego czy Leskiego ale należy popatrzeć ile w ogóle złożono stąd wniosków i ile z nich było poprawnych i nie są to duże liczby. Najwięcej wniosków złożył Powiat Przeworski. Pan Marszałek zwrócił się do radnego Andrzeja Nepelskiego, że jeśli popatrzy się na układ obszarów tj. rozwiniętej północy i południa to dokonując tego należałoby wyciągnąć Rzeszów i wtedy są inne dysproporcje, siłą rzeczy jest tutaj autostrada, uniwersytet, szpitale potężne firmy i jest aktywność oraz potencjał. Marszałek poinformował, że problemy są duże ale on jest zwolennikiem stymulowania rozwoju i polityka regionalna powinna opierać się na spójności. Stwierdził, że nie chciałby głosów zazdrości w kwestii np. budowy ronda w Polańczyku i należy popatrzeć na to tak, że dobrze iż wreszcie będzie ono

realizowane. Marszałek kończąc swoje wystąpienie podziękował samorządowcom za obecność i głosy w debacie.

Prezentacja Ośrodka Wypoczynkowo - Rehabilitacyjnego Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Myczkowcach.

Ksiądz Bogdan Janik dokonał prezentacji ośrodka. Podkreślił, że obiekt jest stary, wybudowany jeszcze w latach 50 – tych jako zaplecze hotelowe dla pracowników budowy zapory w Solinie i Myczkowcach. W 1994 roku Caritas wszedł w użytkowanie obiektu i po odkupieniu od Skarbu Państwa rozpoczęto remont budynku. W pierwszym roku zorganizowano kolonię wakacyjną dla 250 dzieci. Organizowany jest tutaj wypoczynek letni i zimowy dla dzieci z biednych rodzin i domów dziecka, ośrodków szkolno – wychowawczych oraz ośrodków specjalnych. Od czerwca br. zafunkcjonował tutaj Dzienny Dom Pomocy, ponadto są organizowane różnego rodzaju konferencje, działalność edukacyjna, informacyjna, zorganizowano na miejscu Mini zoo, Ogród Biblijny, Park Miniatur, 18 tras spacerowych - 160 km tras w dłuższych czy krótszych pętlach.. Generuje to również koszty ponieważ ośrodek odwiedza wiele osób. Ksiądz zaprosił zebranych do zwiedzenia obiektu.

Interpelacje i zapytania radnych.

Radny Wiesław Lada złożył interpelację w sprawie realizacji projektu pn. „Budowa nowego odcinka drogi wojewódzkiej – łącznika autostrady A-4 (węzeł Dębica Wschód) z drogą krajową nr 4 i drogą wojewódzką nr 985 wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi” w miejscowościach Pustynia i Kozłów.

Powyższa interpelacja stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Radny poinformował również, że ma pytanie i wniosek odnośnie linii kolejowych. Marszałek wspomniał o linii kolejowej Dębica Łódź – Kaliska przez Mielec, Hucice i Tarnobrzeg i wie, że wcześniej czy później inwestycja ta będzie realizowana, pytał o budowę nowej linii kolejowej Jasło – Dębica. Radny zaznaczył, że budując linię kolejową Jasło - Dębica mamy najdłuższą i najszybszą drogę z dostępem do pendolino do Krakowa, linia ta jest więc bardzo ważna.

Wnioski i oświadczenia radnych.

Radny Wiesław Lada poinformował, że do Klubu Radnych PSL wstąpiła radna Lidia Błądek.

Zamknięcie sesji.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad Przewodniczący Sejmiku – Jerzy Cypryś zamknął obrady XXXVIII sesji Sejmiku. Sesja zakończyła się o godzinie 18.45.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Podkarpackiego**

Jerzy Cypryś

Protokołowała:

Iwona Kiełbasa